

ПАРОНІМІЯ В АНГЛОМОВНОМУ ЕКОНОМІЧНОМУ ДИСКУРСІ: ВИКЛИКИ ДЛЯ ДІЛОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ ТА ШЛЯХИ МІНІМІЗАЦІЇ СЕМАНТИЧНИХ РИЗИКІВ

PARONYMY IN ENGLISH ECONOMIC DISCOURSE: CHALLENGES FOR BUSINESS COMMUNICATION AND WAYS TO MITIGATE SEMANTIC RISKS

Лиса Н.С.,

orcid.org/0000-0003-3007-0248

кандидат філологічних наук, доцент,

доцент кафедри перекладознавства і контрастивної лінгвістики імені Григорія Кочура
Львівського національного університету імені Івана Франка

Сухий О.О.,

orcid.org/0000-0001-8783-5972

кандидат економічних наук, доцент,

доцент кафедри перекладознавства і контрастивної лінгвістики імені Григорія Кочура
Львівського національного університету імені Івана Франка

У статті здійснено комплексний аналіз феномену паронімії в англomовному економічному дискурсі, що є одним із ключових чинників семантичної варіативності та джерелом потенційних комунікативних збоїв у бізнесовій комунікації. Досліджено когнітивно-дискурсивні механізми взаємодії паронімічних одиниць, а також їхню семантичну дистрибуцію в офіційно-діловому стилі. Розглянуто типологію англomовних паронімів, що створюють найзначніші лексико-семантичні труднощі у сфері економіки. Доведено, що їхня неправильна субституція може призводити до семантичних аномалій у фінансових звітах, юридичних контрактах та бізнес-документації, а також до когнітивного дисонансу у професійній взаємодії. Здійснено диференціацію паронімів за морфолого-семантичними критеріями, зокрема виокремлено префіксальні, суфіксальні та кореневі пароніми, які мають різний ступінь комунікативного ризику. У рамках аналізу наголошено на значущості дискурсивної компетентності та прагматичної адекватності у використанні паронімічних лексем у професійному спілкуванні. У статті запропоновано низку стратегій мінімізації семантичних ризиків, зокрема контекстуальний аналіз при укладанні юридичних та фінансових документів, автоматизовану перевірку лексичної коректності в англomовному економічному дискурсі, спеціалізоване навчання фахівців з економіки та бізнес-комунікації для підвищення лексико-семантичної компетентності. Зазначено, що дослідження поглиблює розуміння мовної варіативності в економічному дискурсі та підкреслює важливість лексичної точності у міжнародній бізнес-комунікації, що є особливо актуальним у контексті глобалізаційних процесів та динамічного розвитку фінансових ринків.

Ключові слова: пароніми, когнітивна інтерференція, контекстуальний аналіз, лексико-семантичний аналіз, лексична варіативність, семантичні ризики.

The article provides a comprehensive analysis of the phenomenon of paronymy in English economic discourse, which is one of the key factors of semantic variability and a source of potential communicative failures in business communication. The cognitive-discursive mechanisms of interaction of paronymic units and their semantic distribution within the official business style are studied. The typology of English paronyms that pose the most significant lexical-semantic challenges in the economic sphere is considered. It is proved that incorrect substitution of these units may lead to semantic anomalies in financial reports, legal contracts, and business documentation, and may also cause cognitive dissonance in professional interactions. Paronyms are differentiated based on morphological and semantic criteria, with particular attention to prefixal, suffixal, and root paronyms, each presenting varying degrees of communicative risk. The analysis emphasizes the importance of discourse competence and pragmatic appropriateness in using paronymic lexemes in professional communication. The article proposes several strategies for mitigating semantic risks, particularly contextual analysis when drafting legal and financial documents, automated verification of lexical accuracy in English economic discourse, and targeted training for specialists in economics and business communication to improve lexical and semantic competence. This research contributes to a deeper understanding of linguistic variability in economic discourse, and it highlights the importance of lexical precision in international business communication, which is especially relevant within globalization and the dynamic development of financial markets.

Key words: paronyms, cognitive interference, contextual analysis, lexical-semantic analysis, lexical variability, semantic risks.

Постановка проблеми. Паронімія як складне лінгвістичне явище постає багаторівневим механізмом лексико-семантичної варіативності, що функціонує в межах комунікативної взаємодії

та визначає специфіку когнітивної перцепції інформації. У межах англomовного економічного дискурсу паронімічні кореляти виступають важливим чинником семантичної інтерференції, що

детермінує порушення прагматичної координації дискурсивних процесів, спричинюючи когнітивну дезорієнтацію реципієнтів, порушення механізмів інтерпретації текстової інформації, а також потенційні юридичні колізії та фінансові диспропорції внаслідок лексичних девіацій.

Семантична амбівалентність паронімічних конструкцій у спеціалізованих економічних текстах корелює з високим рівнем полісемічної невизначеності, що своєю чергою редукує прагматичну ефективність дискурсивної практики [1; 2]. Динаміка таких девіантних явищ уможливорює зниження когерентності комунікативних актів, що може призводити до спотворення інтенційного вектора повідомлення та дисфункції процесів професійної взаємодії.

Зважаючи на це, системний аналіз паронімії в економічному дискурсі є стратегічно важливим з огляду на необхідність ідентифікації чинників семантичного ризику, що впливають на перцепцію та когнітивну обробку інформації в умовах міжкультурного бізнес-комунікативного середовища. Ефективна оптимізація механізмів усунення комунікативних девіацій, спричинених паронімічною інтерференцією, передбачає інтеграцію когнітивно-дискурсивних методологій, системну лінгвістичну стратифікацію лексико-семантичних відношень [2], а також розробку нормативно-комунікативних протоколів, спрямованих на підвищення точності й однозначності економічної термінології.

Отже, міждисциплінарна концептуалізація проблематики паронімії, що поєднує лінгвістичний, когнітивний та прагматичний аналізи, сприятиме формуванню ефективних моделей професійної комунікації. Це своєю чергою мінімізує ризики семантичних девіацій у стратегічних сферах міжнародної взаємодії, таких як економічна дипломатія, юридична експертиза та фінансовий менеджмент.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Науковці комплексно висвітлюють феномен паронімії в англomовному діловому дискурсі, акцентуючи увагу на її впливі на семантичну точність, комунікативну ефективність і когнітивні процеси інтерпретації спеціалізованих текстів. І. Короткова [2] досліджує проблему систематизації паронімів у бізнес-англійській, обґрунтовуючи їхню функціональну значущість у професійному спілкуванні. Подібну проблематику розглядає Н. Зінукова [3], яка аналізує структурно-семантичні параметри англomовних ділових текстів, окреслюючи ризики паронімічної інтерференції у процесі комунікації. Своєю чергою М. Ріба-

Гринишин та С. Кривда [4] зосереджуються на ролі паронімічних фразеологічних одиниць у формуванні когерентності економічного дискурсу, підкреслюючи їхню значущість у процесах професійної взаємодії. Когнітивно-семантичний аспект досліджує І. Вайноренє [1], яка розглядає механізми каузальної концептуалізації в економічному дискурсі, зокрема вплив паронімічної варіативності на категоризацію феномену «ефект». До прагматичних особливостей використання паронімічних конструкцій звертається К. Лут [5], аналізуючи роль гіперболи у створенні семантичної двозначності в діловій комунікації.

Отже, результати досліджень підтверджують необхідність чіткого розмежування паронімічних одиниць у бізнес-дискурсі, що сприятиме термінологічній коректності, усуненню семантичної амбівалентності та підвищенню ефективності професійної комунікації в економічному і юридичному середовищі.

Мета статті. Мета статті полягає в розкритті основних семантичних ризиків, пов'язаних з використанням паронімів у економічних текстах, і пошуку ефективних стратегій для мінімізації цих ризиків, зокрема шляхом підвищення мовної чіткості та точності при формулюванні економічних повідомлень.

Виклад основного матеріалу дослідження. У широкому лінгвістичному розумінні пароніми становлять лексичні одиниці, які характеризуються значною звуковою або графічною подібністю, проте мають істотні відмінності у значенні [1; 2; 6]. В економічному дискурсі такі слова можуть спричиняти комунікативні труднощі, оскільки їхня подібність часто призводить до некоректного тлумачення спеціалізованих фінансових, правничих або ділових термінів, що своєю чергою потенційно спричиняє похибки в ухваленні рішень. Класифікація паронімічних одиниць в англійській мові є неоднозначною через їхню структурну варіативність і морфологічну розмаїтість. Водночас у більшості наукових підходів пароніми поділяють за принципом морфемної будови, виокремлюючи три основні категорії: префіксальні, суфіксальні та кореневі лексеми.

До префіксальних паронімів належать слова, що мають однакову кореневу основу, проте відрізняються префіксами, які відіграють визначальну роль у зміні їхнього значення, наприклад, у таких паронімічних відповідниках, як: *approve* (схвалювати) – *disapprove* (не схвалювати); *conscious* (свідомий, усвідомлений) – *subconscious* (підсвідомий); *dislike* (не любити) – *unlike* (не схожий); *downgrade* (знижувати рівень) – *upgrade* (підви-

цувати рівень); *export* (експортувати) – *import* (імпортувати); *misinterpret* (неправильно тлумачити) – *reinterpret* (переосмислювати, повторно інтерпретувати); *postpaid* (з оплатою після використання послуг) – *prepaid* (попередньо оплачений); *recover* (видужувати, відновлюватися) – *undercover* (таємний, під прикриттям) [2; 7].

Наведені приклади ілюструють той факт, що префіксальні пароніми мають потенціал створювати когнітивну та комунікативну плутанину, особливо у спеціалізованих дискурсах, зокрема в бізнесі, юриспруденції та науковій комунікації.

Суфіксальні паронімічні одиниці характеризуються варіативністю суфіксів при збереженні однакового кореня, наприклад, наведені пари демонструють суфіксальну диференціацію: *applicant* (кандидат, заявник) – *application* (заявка, застосування); *assist* (допомагати) – *assistant* (помічник); *competence* (компетентність) – *competency* (фахова кваліфікація); *confident* (впевнений) – *confidence* (довіра, впевненість); *dependent* (залежний) – *dependence* (залежність); *employer* (роботодавець) – *employee* (працівник); *extensive* (обиірний, великий) – *extension* (розширення, продовження); *intensive* (інтенсивний) – *intensity* (інтенсивність); *invention* (винахід) – *inventor* (винахідник); *practise* (практикувати) – *practice* (практика); *resident* (мешканець) – *residence* (місце проживання); *security* (безпека) – *secure* (безпечний, захищати); *successful* (успішний) – *success* (успіх); *trainee* (стажер) – *trainer* (тренер) [2; 7].

Приклади ілюструють, як зміна суфіксів може впливати на морфологічну категорію слів та їхню функцію в мові, створюючи потенційні труднощі для сприйняття та використання, особливо у професійній комунікації.

До кореневих паронімів належать лексеми, що не мають спільного морфологічного кореня, проте характеризуються високим ступенем фонетичної схожості. Це може створювати семантичні труднощі в процесі сприйняття та інтерпретації тексту, особливо в умовах усного мовлення або автоматичної обробки інформації. Такі паронімічні відносини є джерелом лексичних інтерференцій у міжкультурній та професійній комунікації. До прикладів кореневих паронімів можна віднести такі лексичні одиниці, як: *bear* (народжувати(ся)); *ведмідь* – *beer* (пиво); *fail* (зазнати невдачі) – *fair* (справедливий); *contest* (змагання, конкурс) – *context* (контекст, ситуація); *hill* (пагорб) – *heal* (виліковувати, загоювати(ся)); *suite* (номер у готелі, набір) – *suit* (костюм, підходити); *sight* (вид, зір) – *site* (місце, ділянка, сайт);

piece (шматок, частина) – *peace* (мир, спокій); *desert* (пустеля) – *dessert* (десерт); *loose* (вільний, нецільний) – *lose* (втрачати, програвати); *advice* (порада) – *advise* (радити); *affect* (впливати) – *effect* (результат, ефект); *complement* (доповнення) – *compliment* (комплімент); *stationary* (нерухомий) – *stationery* (канцелярське приладдя); *altar* (вісьмар) – *alter* (змінювати); *waist* (талія) – *waste* (відходи, марнувати) [2; 7].

Фонетична подібність зазначених лексичних одиниць може слугувати чинником виникнення комунікативних дисфункцій, особливо за умов високої швидкості мовлення, недостатнього рівня володіння мовою або автоматизованого перекладу. Відтак, їх диференціація є ключовою для забезпечення точності та однозначності комунікації в професійному та бізнесовому дискурсах.

У сфері ділового спілкування англійська мова містить значну кількість паронімічних лексичних одиниць, які можуть слугувати джерелом комунікативних бар'єрів, особливо в економічному дискурсі. Лексико-семантична подібність таких слів сприяє виникненню помилкових інтерпретацій, що може призводити до неточностей у професійній комунікації, юридичних документах, фінансових звітах та аналітичних дослідженнях.

Аналіз типових паронімічних пар, які є поширеними в економічному англійському дискурсі, демонструє, що їх диференціація є вкрай важливою для точності передавання інформації в економічному контексті:

1. *Affect* vs. *Effect* (впливати vs. результат): *The new tax policy will affect small businesses* (Нова податкова політика вплине на малий бізнес). *The effect of inflation is visible in rising prices* (Ефект інфляції помітно у зростанні цін).

2. *Principal* vs. *Principle* (основний, капітал vs. принцип): *The principal amount of the loan is \$10,000* (Основна сума кредиту становить \$10,000). *Honesty is a fundamental principle in business* (Чесність – це фундаментальний принцип у бізнесі).

3. *Elicit* vs. *Illicit* (виявляти vs. незаконний): *The survey was designed to elicit honest responses* (Опитування було розроблене для виявлення чесних відповідей). *The company was fined for illicit trading practices* (Компанію оштрафували за незаконні торгові практики).

4. *Imply* vs. *Infer* (натякати vs. робити висновок): *The manager's comments imply possible layoffs* (Коментарі менеджера натякають на можливі звільнення). *From the data, we can infer that demand is increasing* (З даних ми можемо зробити висновок, що попит зростає).

5. *Complement vs. Compliment* (доповнювати vs. комплімент): *This new feature will complement our existing services* (Ця нова функція доповнить наші чинні послуги). *He received a compliment on his negotiation skills* (Він отримав комплімент за свої навички ведення переговорів).

6. *Stationary vs. Stationery* (нерухомий vs. канцелярські товари): *The company's assets remained stationary during the recession* (Активи компанії залишалися незмінними під час рецесії). *We ordered new stationery for the office* (Ми замовили нові канцелярські товари для офісу).

7. *Precede vs. Proceed* (передувати vs. продовжувати): *A detailed market analysis should precede any investment* (Детальний аналіз ринку має передувати будь-яким інвестиціям). *The board decided to proceed with the merger* (Рада директорів вирішила продовжити процес злиття).

8. *Eminent vs. Imminent* (видатний vs. неминучий): *He is an eminent economist with years of experience* (Він видатний економіст із багаторічним досвідом). *A financial crisis seems imminent due to poor management* (Фінансова криза здається неминучою через погане управління).

Очевидно, що неправильне вживання паронімів може спотворити значення фінансових звітів, юридичних контрактів та маркетингових стратегій. Для мінімізації семантичних ризиків у діловій комунікації необхідно звертати увагу на контекст та використовувати спеціалізовані словники або засоби автоматичної перевірки лексичних помилок. Заміна одного терміна іншим у діловій комунікації може призвести до значних семантичних ризиків, що загрожують точності фінансових звітів, юридичних контрактів та маркетингових стратегій.

Як вже зазначалося, паронімія в економічному англомовному дискурсі може призводити до комунікативних труднощів, особливо коли схожі за звучанням слова мають різні значення. Уявимо, що відбудеться, якщо слово *economic* замінити на *economical* у статті під назвою «*'Hit them where it hurts': Americans boycott corporations to protest anti-DEI policies*» [8] від 28 лютого 2025 р. Нагадаємо, що *economic* стосується економіки або *прибутковості*, тоді як *economical* означає *ощадливий* або *економний*. Неправильне використання може призвести до непорозуміння у фінансових звітах. Аналізовані терміни вжито у контексті: «*On Friday, Americans across the country are participating in an economic boycott for 24 hours. <...> "February 28 is a symbolic start to economic resistance, a day where we show corporations and politicians that we control the economy," reads the*

organization's website. <...> The economic boycott is not Rayner's first time using her wallet to show her values».

У наведеній статті «*'Hit them where it hurts': Americans boycott corporations to protest anti-DEI policies*» слово *economic* використовується в словосполученнях *economic boycott* та *economic resistance*, що свідчить про його значення, пов'язане із системою економічних відносин, фінансовими процесами та впливом на економіку загалом. *Economic boycott* означає *бойкот*, який впливає на економіку через припинення споживчих витрат. Якби в цьому контексті використали слово *economical*, фраза *economical boycott* не мала б сенсу, оскільки це означало б «*ощадливий бойкот*», що не відповідає змісту бойкоту як форми економічного тиску. *Economic resistance* у цьому випадку вказує на *протидію* через економічні механізми (*відмову від покупок, фінансовий тиск на корпорації*), що також стосується саме економічних процесів, а не *ощадливості*. Якби в цьому контексті замінити *economic* на *economical*, це призвело б до семантичної аномалії, оскільки *economical* стосується *раціонального використання ресурсів*, але не *макроекономічних механізмів опору*.

Отже, у статті «*'Hit them where it hurts': Americans boycott corporations to protest anti-DEI policies*» слово *economic* використано коректно, оскільки воно стосується *макроекономічних явищ, пов'язаних із бойкотом, фінансовим тиском та політичним протестом*. Заміна його на *economical* призвела б до неправильного трактування змісту, що підтверджує важливість диференціації паронімів у діловому та медійному дискурсі.

Неправильне використання паронімів у професійному дискурсі може спричинити значні комунікативні та операційні ризики, що впливають на точність передачі інформації, правову коректність документів і репутацію організації. Однією з основних проблем є неправильна інтерпретація економічних показників, що може призвести до хибних управлінських рішень. Наприклад, змішування понять *economic growth* (*економічне зростання, тобто збільшення ВВП або інших макроекономічних показників*) та *economical growth* (*економне зростання, що вказує на ефективне використання ресурсів*) може суттєво вплинути на стратегічне планування компанії, спотворюючи оцінку її фінансового стану та перспектив розвитку.

Ще одним важливим аспектом є юридичні ризики, які виникають унаслідок некоректного

використання паронімів у нормативних і договірних документах. Наприклад, заміна терміна *principal amount* (основна сума боргу) на *principle amount* (принципова сума) може створити правову двозначність у фінансових зобов'язаннях сторін, що здатне спричинити судові суперечки або фінансові втрати.

Крім того, репутаційні ризики відіграють істотну роль у міжнародному бізнес-середовищі. Помилки у використанні термінології можуть поставити під сумнів професійну компетентність компанії, її здатність вести ділову комунікацію відповідно до міжнародних стандартів і дотримуватися мовних норм у професійних сферах. Унаслідок цього партнери, інвестори та клієнти можуть втратити довіру до організації, що негативно вплине на її імідж і конкурентоспроможність.

Таким чином, точне розрізнення паронімічних конструкцій є вкрай важливим для забезпечення ефективної професійної комунікації, зниження правових ризиків і підтримання високої репутації компанії на міжнародному ринку.

Мінімізація семантичних ризиків, пов'язаних із некоректним використанням паронімів у професійній комунікації, вимагає комплексного підходу, що поєднує лінгвістичне навчання, технологічні рішення та стандартизацію термінології. Одним із ключових заходів є лінгвістична підготовка фахівців у сферах економіки, права та фінансів, що передбачає впровадження спеціалізованих курсів із бізнес-англійської, орієнтованих на точне розрізнення паронімічних конструкцій, а також організацію практичних тренінгів на основі реальних кейсів, які демонструють наслідки лексичних помилок у діловій документації.

Окрім цього, важливу роль відіграє контекстуальний аналіз професійних текстів, який може здійснюватися за допомогою автоматизованих систем семантичної перевірки. Використання таких програм дозволяє ідентифікувати потенційні помилки та забезпечити коректне вживання термінів у фінансово-економічних і юридичних документах. Додатковим засобом підвищення точності є подвійне редагування, що передбачає залучення незалежних експертів для перевірки важливих текстів, зокрема контрактів і нормативних актів.

Сучасні технологічні рішення, зокрема штучний інтелект і нейронні мережі, також відіграють

важливу роль у зменшенні ризиків, пов'язаних із паронімією. Лінгвістичні алгоритми дозволяють автоматизовано перевіряти корпоративну документацію на предмет лексичної точності, тоді як глибокий аналіз семантичного контексту сприяє правильному вживанню термінів залежно від специфіки тексту.

На додаток до технологічних рішень, ефективним методом мінімізації ризиків є стандартизація термінологічної бази через розробку корпоративних глосаріїв і довідників, що містять чіткі визначення та контекстуальне використання паронімічних термінів. Такі бази даних дозволяють уніфікувати мовну практику в професійному середовищі та запобігти потенційним комунікативним помилкам.

Таким чином, стратегія мінімізації семантичних ризиків має базуватися на поєднанні лінгвістичної освіти, технологічного аналізу текстів і розробки стандартизованих термінологічних ресурсів. Інтеграція цих підходів сприятиме підвищенню точності професійної комунікації, зменшенню ризиків юридичних і фінансових помилок та зміцненню репутації організацій у міжнародному середовищі.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Дослідження феномену паронімії в англомовному економічному дискурсі продемонструвало, що паронімічні відношення є значущим чинником лексико-семантичної варіативності, який впливає на точність професійної комунікації, структурування економічного дискурсу та ефективність когнітивних процесів переробки інформації.

Аналіз типології паронімічних пар у бізнес-комунікації засвідчив, що паронімічна інтерференція може спричинити семантичні девіації, що своєю чергою дестабілізує інформаційний потік та підвищує ризик юридичних, фінансових і репутаційних втрат. Зокрема, неправильна інтерпретація паронімічних одиниць у фінансових звітах, юридичних контрактах і нормативно-регуляторних актах може зумовлювати дисторсію змісту, що потребує впровадження стратегій семантичного контролю.

Подальший науковий пошук може бути розширений у напрямі когнітивно-психолінгвістичного аналізу сприйняття паронімів серед носіїв мови та осіб із різним рівнем володіння англійською мовою, що дозволить визначити вплив когнітивних процесів на точність комунікації.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Вайноренє І. П. Когнітивно-семантичний складник каузальної домінанти «ефект» в англomовному й українomовному економічному дискурсі. Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія «Філологія. Соціальні комунікації». 2019. Т. 30(69), № 2, ч. 2. С. 43–47.
2. Короткова І. І. До проблеми класифікації паронімів в діловій англійській мові. Актуальні проблеми викладання іноземних мов для професійного спілкування: Всеукраїнська науково-практична конференція (Дніпропетровськ, 7–8 червня 2013 р.). Том 1. URL: http://confcontact.com/2013_06_07/19_Korotkova.html
3. Зінукова Н. В. Лінгвістичні особливості змісту текстів англomовного ділового дискурсу. Вісник Університету імені Альфреда Нобеля. Серія: Філологічні науки. 2021. № 1. С. 176–188.
4. Ріба-Гринишин О. М., Кривда С. Р. Функціонально-семантичний аспект дослідження фразеології в англійському діловому дискурсі. Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія «Філологія. Соціальні комунікації». 2019. Т. 30 (69), № 4, ч. 2. С. 118–121.
5. Лут К. А. Гіпербола як засіб прагматичного впливу в англomовному економічному дискурсі. Одеський лінгвістичний вісник. 2015. № 5, т. 2. С. 57–60.
6. Словник UA. URL: <https://slovnyk.ua/index.php?swrd=%D0%BF%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%BD%D1%96%D0%BC>
7. Cambridge Dictionary English–Ukrainian Dictionary. URL: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english-ukrainian/>
8. ‘Hit them where it hurts’: Americans boycott corporations to protest anti-DEI policies. URL: <https://www.theguardian.com/us-news/2025/feb/28/economic-blackout-boycott-trump>